

Familielignende anbringelsesformer i indsatsen over for udsatte børn og unge.

Det nordjyske perspektiv.

1. Baggrund for rapporten

Social- og Integrationsminister Karen Hækkerup udmeldte i december 2011: "Udviklingen i brugen af de forskellige former for familieplejeanbringelser" som det tema, der skulle sættes særligt fokus på i forbindelse med rammeaftalerne for 2013.

Ministeren motiverede valget af tema med, at der hvert år bruges mange ressourcer i indsatser over for udsatte børn og unge, herunder især på anbringelser af dem. Vi ved fra mange undersøgelser, skriver ministeren, at anbragte børn og unge ikke klarer sig lige så godt som andre børn og unge. Derfor er det vigtigt, at vi hele tiden har fokus på at udvikle og forbedre indsatsen, når vi anbringer børn og unge uden for hjemmet, så de ressourcer, der anvendes på området, anvendes bedst muligt og på en måde, så vi sikrer, at alle får lige muligheder for at få et godt og selvstændigt liv.

Der har i de seneste år, blandt andet i forbindelse med Barnets Reform, været et øget fokus på brugen af familielignende anbringelsesformer. Det gælder både brugen af traditionelle plejefamilier, kommunale plejefamilier og slægts- og netværksanbringelser. Baggrunden herfor har været og er de personlige og nære relationers betydning for børnenes og de unges livskvalitet og udbytte af anbringelsen.

Som et led i en fremadrettet udvikling af anbringelsesområdet er det vigtigt, at kommunerne er opmærksomme på de muligheder og udfordringer, der er ved i højere grad at anvende familiepleje som led i indsatsen over for udsatte børn og unge.

Metode

Direktørerne på det specialiserede socialområde i Nordjylland udpegede medlemmer til en arbejdsgruppe med følgende opgaver:

- Drøfte og redegøre for de faktiske muligheder for at benytte de forskellige typer af plejefamilier, som er en del af anbringelsesviften, herunder kommunale plejefamilier og netværksanbringelser
- Drøfte og udarbejde forslag til hvordan man ledelsesmæssigt får sat fokus på udviklingen af kapaciteten og indholdet af disse anbringelsesformer
- Drøfte og udarbejde forslag til hvordan kvaliteten af indsatsen kan sikres, herunder hvordan den specialiserede viden, som findes på institutioner og opholdssteder mv. kan udnyttes i et samspil med anbringelser i familiepleje og i ambulante tilbud

- Drøfte og udarbejdet forslag til hvordan kommunerne f.eks. gennem tværkommunale samarbejder, kan sikre den lovpligtige uddannelse og supervision af plejefamilier samt et kvalificeret tilsyn.

Arbejdet blev påbegyndt februar 2012 og der blev afleveret midtvejsrapport ved møde i Den Administrative Styregruppe i august 2012.

Arbejdsgruppens sammensætning:

Birgitte Ammitzbøll, Frederikshavn – formand for arbejdsgruppen

Annie Pedersen, Hjørring

Inge Gorm Andersen, Brønderslev

Bodil Berg, Thisted

Helle Drue Laursen, Jammerbugt

Karin Leth Kristensen, Aalborg

Kim Topholm Andersen, Mariagerfjord

Ruth Jensen, Rebild

Pernille Hovaldt, Hjørring – sekretær for arbejdsgruppen

Ann Liljenberg fra Sekretariatet for Rammeaftaler har bistået arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen valgte at inddrage det eksisterende tværkommunale Erfa-forum for familieplejeområdet i Region Nordjylland i arbejdet. Maj 2012 blev afholdt en temadag for alle familieplejekonsulenter i Nordjylland og deres ledere. Den ene del af temadagen var forbeholdt drøftelser af Ministertemaet.

Der blev efterfølgende dagen udarbejdet en opsamling på drøftelserne, og denne er indgået i arbejdsgruppens videre arbejde. Arbejdsgruppen har afholdt ialt tre møder.

2. Opsummering og anbefalinger

Anbringelse i Familiepleje indebærer en enestående mulighed for at give barnet nye omsorgspersoner og nye udviklingsbetingelser, under forudsætning af, at de rigtige forhold og omstændigheder for anbringelsen er til stede.

En af de helt særlige kvaliteter ved anbringelse i Familiepleje er, at netop denne anbringelsesform indebærer mulighed for at matche det helt konkrete barn i forhold til de helt konkrete voksne hvad angår både familieform, boform og plejeforældrenes personlige og faglige kompetencer. Endelig peger nyere behandlingsprogrammer indenfor udviklings psykologien på, at det er muligt for omsorgssvigtede plejebørn at udvikle tilknytnings og samspils kompetencer der har været berørt af omsorgssvigtet, hvis de får mulighed for at danne trygge tilknytningsrelationer til voksne som kan møde dem mentaliserende i det

daglige samspil. Der er således kun gode argumenter for at sikre, at de børn og unge der har behov for anbringelse og som vurderes at kunne profitere af anbringelse i familiepleje, tilbydes denne mulighed.

For at imødekomme dette anbefales at:

- Familieplejeområdet gives ledelsesmæssig og ressourcemæssig prioritet, således at området sikres organisatorisk og faglig ledelse, og familieplejekonsulenterne sikres arbejdsvilkår der kan understøtte de forhold, der har betydning for den gode anbringelse.
- Anbringelse i Familiepleje betragtes som et specialeområde og organiseres som sådan, og det skal sikres at medarbejdere, der skal varetage opgaver vedrørende anbringelse i plejefamilier, har specifik viden og erfaring med denne anbringelsesform.
- Familieplejekonsulenternes fortsatte uddannelse og kompetenceudvikling skal gives prioritet.
- Plejefamiliernes efteruddannelsesstilbud skal tilrettelægges således, at det er muligt at målrette efteruddannelsen i forhold til familiens kompetenceniveau og plejeopgavens karakter. Det bør samtidigt overvejes at fastsætte regler for hvordan pligten til efteruddannelse jvfr. Servicelovens §142. stk. 4 håndhæves.
- Det skal i relation til rekruttering og godkendelsesopgaven sikres, at viften af godkendte plejefamilier repræsenterer en stor forskellighed hvad angår familieformer, menneskelige og faglige kompetencer, og boform og lokalitet. Det kan i den sammenhæng anbefales at rammer og vilkår for de forskellige typer af plejefamilier præciseres, herunder at der skabes større synlighed omkring vilkårene for løn og ansættelsesvilkår.
- Der skal udvikles kvalitative modeller for effektmåling på Familieplejeområdet.
- Den specialiserede viden der findes i specialtilbuddene på dag og døgnområdet vil kunne bidrage til kvalificering af indsatsen i det enkelte familieplejeforhold ved etablering af samarbejder mellem familieplejekonsulenterne og de fagfolk der repræsenterer den specialiserede viden. Den konkrete omsætning af hvordan den specialiserede viden bæres ind i plejefamilien må organiseres ud fra den konkrete opgave. For at fremme disse muligheder vil det være hensigtsmæssigt at synliggøre eksisterende specialistkompetencer i kommunerne og i regionen i eks. en fælles IT platform for Familieplejeområdet.
- Der skal gives muligheder for at etablere og opretholde netværk indenfor Familieplejeområdet på tværs af kommunerne. Tværkommunale samarbejder omkring praksisudvikling og uddannelses tilbud til både konsulenter og plejefamilier er oplagte bud på samarbejdsfelter der ville kunne bidrage kvalitativt til udvikling af området. For at sikre

netværkets opretholdelse kan det anbefales at initiativet delegeres efter aftale kommunerne imellem.

3. Beskrivelse af familieplejeområdet i Nordjylland.

De nordjyske kommuner har en meget lang tradition for anbringelse i plejefamilier. Fraværet af større døgninstitutionskomplekser og et begrænset antal pladser på det mere specialiserede område har medført at kommunerne i mange år har anvendt plejefamilien som anbringelsesform til en meget bred vifte af opgaver. Der har været etableret Erfa samarbejde på tværs af kommunerne også før kommunalreformen, og Nordjyllands Amts Familiepleje afdeling stod for udvikling af en meget specialiseret kompetence på området. Samlet set findes der således en meget stor og bred viden og erfaring på området i de nordjyske kommuner. I forbindelse med Arbejdsgruppens indledende drøftelser blev nedenstående overblik over kommunernes anvendelse af de forskellige typer af plejefamilier etableret. Det bemærkes at der er optalt i antal anbragte pr. dato (1.2.2012) og ikke i årsværk.

De 10 af 11 nordjyske kommuner anvender de forskellige familieplejetyper således:

Kommune	Indb. pr. 1/1 2012	Antal anbragte	Antal anbragte pr. indb.	Familiepl. Andel af anbragte %	Netværkspl. Andel af anbragte %	Kommunale, specialiserede, projekt plejefamilier Andel af anbragte %
Brønderslev	35.754	148	0,41 %	66,22	3,38	0
Frederikshavn	61.158	269	0,44 %	46,10	4,83	2,60
Hjørring	66.158	210	0,32 %	54,76	2,86	9,05
Jammerbugt	38.611	142	0,37 %	44,37	8,45	0
Mariagerfjord	42.429	290	0,68 %	43,45	2,76	0
Morsø	21.474	83	0,38 %	45,78	6,02	0
Rebild	28.911	73	0,25 %	56,16	8,22	1,37
Thisted	44.908	150	0,33 %	69,33	7,33	0
Vesthimmerland	37.534	157	0,42 %	52,87	5,10	0
Aalborg	201.142	580	0,29 %	48,62	5,69	3,28

(opgjort pr. 1. februar 2012)

4. Typer af plejefamilier

Når børn anbringes i plejefamilie, er det med det formål, at et stabilt og trygt plejemiljø kan bidrage til, at de får bedre udviklingsbetingelser end dem, de kommer fra. Anbragte børn udgør en ekstraordinært socialt udsat del af den danske børnebefolkning, og ideelt set er forventningen også at en anbringelse uden for hjemmet i sidste ende kan være med til at bryde den negative sociale arv.

Børn, der anbringes i en plejefamilie, får først og fremmest en stabilitet og forudsigelighed, som de sjældent er vant til, men måske endnu vigtigere får de med anbringelsen også nye omsorgspersoner.

Adskillige forskere, der undersøger plejebørns udvikling, argumenterer for, at kvaliteten af relationen imellem plejeforældrene og plejebørnene er en afgørende faktor, der kan påvirke og forandre disse børns udviklingsbane.

De nordjyske kommuners erfaringer med og vurderinger af de tre typer af plejefamilier beskrives kort herunder.

Plejefamilier

En plejefamilie kan tilbyde barnet en opvækst i et familielignende omsorgsmiljø med nære relationer og stabil voksenkontakt. Forud for en anbringelse skal det derfor altid overvejes, om en anbringelse i en plejefamilie vil være mulig og det mest hensigtsmæssige for barnet. Dette har været og er som tidligere skrevet i høj grad gældende praksis i de nordjyske kommuner.

Erfaringerne med plejefamilierne viser, at relationen mellem plejeforældre og det anbragte barn er afgørende for barnets trivsel, velbefindende og udviklingsmuligheder, men også relationen mellem plejeforældrene og de biologiske forældre er af stor betydning.

Da plejefamilierne tit er kendte og anerkendte i lokalmiljøet, kommer plejefamilierne til at fungere som en naturlig platform for barnets muligheder for at indgå i et socialt liv uden for familien. Det anbragte barn indgår i plejefamiliens naturlige familiedynamik og hele familiens netværk, og skal ikke mestre det at fungere sammen med en gruppe andre belastede børn.

Vigtige forudsætninger for at kunne rekruttere plejefamilier er, at de føler sig værdsat som ligeværdige samarbejdspartnere, at de opkvalificeres til opgaven, samt at der er klarhed omkring deres ansættelsesforhold, herunder at der er gennemskuelighed i forhold til aflønning og tilskud. Kommunernes forsyningsforpligtigelse stiller krav til et vist overskud af familier.

Arbejdsgruppen drøftede endvidere, hvorledes de nordjyske kommuner i fællesskab kan "lave gode plejefamilier", f.eks. hvorledes familier med grundkompetencerne i orden kan få suppleret disse med mere specifikke kompetencer.

Netværksplejefamilier

Der er i kommunerne, som det fremgår af talmaterialet, i forskellige grad erfaringer med anvendelse af netværksplejefamilier.

Når der er tale om netværksplejefamilie, er der oftest i praksis tale om en anbringelse i barnets egen biologiske familie, f.eks. hos bedsteforældre, mostre eller onkler. Det er derfor denne type netværksplejefamilier, man har mest erfaring med kommunerne.

Erfaringerne er bl.a., at de følelsesmæssige konflikter kan være noget større og alvorligere end i almindelige plejefamilier, ligesom det - grundet netværksplejeforældrenes familiemæssige eller/og følelsesmæssige relation til barnets egne biologiske forældre – kan være svært for netværksplejefamilien at sige fra over for biologiske forældre. Det kan f.eks. være i forhold til biologiske forældres ønske om et hyppigere samvær med barnet, end der er aftalt ved anbringelsen. Der bør derfor i forhold til netop disse anbringelser være særlig stor opmærksomhed omkring forberedelse af anbringelsen, og stor opmærksomhed i forhold til netværksfamiliernes adgang til støtte og vejledning fra professionelle.

I forhold til barnets øvrige netværk – nabo, skole, m.v. - støder kommunerne ofte ind i, at disse personer forventer at blive aflønnet, hvilket netværksplejefamilier som udgangspunkt ikke bliver. En væsentlig forhindring i brugen af netværksplejefamilier er, at det ved akutte problemstillinger kan være vanskeligt, at udrede netværket godt nok, og når først et barn er anbragt, kan det være problematisk at flytte det igen, fordi man efterfølgende bliver klar over, at der er et relevant netværk at trække på.

Arbejdsgruppen vurderer, at en netværksanbringelse med fordel kan anvendes i en periode for at udsætte en anden form for anbringelse, ligesom netværket kan bruges som aflastning

Kommunale plejefamilier

Kommunale plejefamilier er familier, som i kraft af kompetencer og kvalifikationer er godkendt til at have børn i pleje, som har tungere problemer, end børn i plejefamilier normalt har. Kommunale plejefamilier forventes således at løfte en indholdsmæssigt større opgave, og der vil ofte være tale om, at der er en aftale om hel eller delvis erhvervsbegrænsning. Derudover skal det i hvert tilfælde overvejes, om den kommunale plejefamilie selv kan tage hånd om problemet, eller om der skal tilbydes anden støtte, som f.eks. sideløbende psykologhjælp eller behandling af barnet på en specialiseret institution.

En kommunal plejefamilie vil derfor typisk have behov for mere uddannelse, efteruddannelse og supervision end andre plejefamilier.

Det er kun enkelte af de nordjyske kommuner, der p.t. har gjort brug af kommunale plejefamilier. Hjørring Kommune har i nogle år arbejdet med begrebet "specialiserede plejefamilier" og deltager i et projekt under Socialstyrelsen omkring udvikling af kommunale plejefamilier. Aalborg Kommune har igennem nogle år arbejdet med et antal "Projektplejefamilier".

Det vurderes at kunne fremme anvendelsen af Kommunale plejefamilier hvis det centralt blev præciseret hvordan netop disse plejefamiliers opgaver og kompetencer skal defineres, herunder også hvordan de ansættes og aflønnes.

Herudover knytter der sig en rekrutterings problematik til anvendelse af kommunale plejefamilier, flere kommuner oplever at have svært ved fortsat at rekruttere kompetente familier til de mest behandlingskrævende og udfordrende børn og unge.

Samlet anbefaling ift. typer af plejefamilier

Det er vigtigt med en bred vifte af anbringelsestyper for at kunne løfte så mange forskellige opgaver som muligt

Der bør arbejdes med at tydeliggøre og præcisere definitioner af og rammer og vilkår for de forskellige former for familieanbringelser.

5. Hvordan sikrer vi kvaliteten i familieplejeindsatsen i Nordjylland

Familieplejeområdet er et specialeområde i sig selv. Områdets særlige kendetegn er det relationelle og muligheden for en emotionel tilknytning mellem den anbragte og plejefamilien uanset typen af plejefamilie.

Til forskel fra når børn anbringes i institutioner, har plejebørn, der anbringes i familiepleje, mulighed for at danne emotionel og kontinuerlig tilknytning til to omsorgspersoner og ikke en række forskellige.

Kvaliteten af en plejefamilie kan ikke alene måles på familiens kendskab til pædagogiske metoder og teorier, men først og fremmest på evnen til at etablere tilknytning og til at leve et dagligliv, hvor plejebarnet integreres i familiens liv. Denne grundlæggende kompetence bør være til stede i alle plejefamilier uanset godkendelsesform, og skal suppleres med særlige pædagogiske eller personlige kompetencer som matcher den specifikke plejeopgave.

Matchet mellem barn og familie er således særegent for familieplejeområdet, da anbringelsen afhænger af, at den rigtige familie er der, og at familien får den rette støtte. Der er altid tale om en individuel vurdering i forhold til både barn og familie.

Netop dette forhold – at anbringelse i plejefamilie indebærer mulighed for at matche det helt konkrete barn i forhold til de helt konkrete voksne hvad angår både familieform, boform og faglig viden og erfaring – er et af de helt store fortrin ved anbringelse i familiepleje.

Samtidig er det væsentligt, at plejefamilien kan og vil anerkende barnets biologiske forældre, da denne anerkendelse er nødvendig i forhold til barnets mulighed for at knytte an til plejefamilien.

Det socialfaglige arbejde i relation til godkendelse af plejefamilier handler således i høj grad - i modsætning til det institutionslignende område - om metoder og evne til at vurdere enkeltpersoner og familiers evne til relationer og tilknytning.

Det må derfor anbefales, at det sikres, at medarbejdere, der skal varetage godkendelses- og tilsynsopgaver i plejefamilier, har specifik viden og erfaring med disse anbringelsesformer.

Det er helt essentielt at familieplejeindsatsen afspejler det omgivende samfund i sin diversitet. Det være sig i form af en bred vifte af forskellige familier, menneskelige og faglige egenskaber men også af forskellige fysiske rammer.

Plejefamiliens kompetencer kan suppleres med yderligere kompetencer i form af f.eks. forskellige behandlingsmæssige tilbud tilpasset det enkelte barn.

Som i forhold til alle andre specialeområder er det af afgørende betydning, at området hele tiden udvikles og er under stadig bevågenhed.

Kvalitetssikring

Familieplejekonsulenten har det behandlingsmæssige ansvar. Konsulenten skal derfor have et fagligt netværk og en specialiseret og opgraderet viden om området.

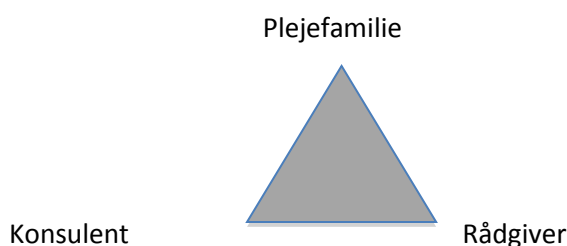
Kompetenceudvikling og uddannelse af familieplejekonsulenterne skal prioriteres, ligesom det er væsentligt med et bredt udbud af efteruddannelse til plejefamilierne.

Arbejdet med anbringelse i plejefamilier, og arbejdet med den efterfølgende supervisions- og vejledningsopgave i plejefamilien bidrager kontinuerligt til at familieplejeområdet akkumulerer viden og erfaring om hvilke forhold i plejefamilien, der fremmer barnets trivsel og udvikling. Denne erfaring og viden bæres med ind i arbejdet på godkendelsesområdet. Den kontinuerlige vejlednings- og supervisionsopgave i forhold til plejefamilierne indebærer i sig selv et tilsyn med plejefamiliens forhold og giver mulighed for øjeblikkelig intervention, hvis det er påkrævet, og supplerer således det årlige driftsorienterede tilsyn.

Praksis fra de nordjyske kommuner har vist, at selvom efteruddannelse er lovpligtig og af alle kommuner vurderes som væsentligt i den kvalitative udvikling af området, er det ikke alle plejefamilier, der viser vilje til at deltage i den udbudte efteruddannelse. Det bør derfor overvejes at fastsætte regler om, hvordan pligten kan håndhæves.

Det er væsentligt at den udarbejdede handleplan danner rammen for samarbejdet i og med familien, og at den anbringende rådgiver fungerer som en samarbejdspartner i forhold til at nå de opstillede mål.

Helhedsorienteret tænkning med udgangspunkt i barnets behov:

De professionelle kompetencer fra andre anbringelsesformer/fagområder kan inddrages i det omfang, de supplerer med fagspecifik viden til plejefamilieområdets egne spidskompetencer.

Forslag til anvendelse af specialiseret viden fra andre anbringelsesformer/fagområder i en Nordjysk kontekst:

- Det kunne være hensigtsmæssigt at synliggøre eksisterende specialistkompetencer i kommunerne samt at udarbejde strategier for, hvorledes disse kompetencer kan anvendes i relation til familieplejeområdet.

- Det er vigtigt at sikre den rette anvendelse af specialiseret viden fra opholdssteder og institutioner. Hvad kan denne viden, og hvad kan denne vide ikke, når det handler om familiepleje?
- Det kunne være godt på konsultativt niveau at kunne trække på VISO ud over på rådgiverniveau.

6. Tværkommunal opgaveløsning

Som tidligere skrevet har der på familieplejeområdet i de nordjyske kommuner igennem nogle år været et etableret Erfa-samarbejde på ledelses- og medarbejderniveau.

I dette regi afholdes der to årlige møder på skift i de deltagende kommuner. Samarbejdet betyder, at problemstillinger fra området drøftes kommunerne imellem, samt at ny viden bringes ind. Samtidig er der tæt kontakt imellem lederne, der hermed kan bruge hinanden som sparringspartnere.

Det seneste initiativ er, at de nordjyske kommuner i fællesskab arrangerer et uddannelsesforløb for alle familieplejekonsulenterne med udgangspunkt i tilknytningsteori og mentalisering.

Det er vigtigt med ERFA-møder samt et dialogbaseret, struktureret samarbejde kommunerne imellem.

Det giver god mening at samarbejde om uddannelse, når uddannelsen skal målrettes den enkelte plejefamilie. Det skal dog holdes op imod nærhedsprincippet og det at den enkelte konsulent skal have et godt kendskab til familierne.

Kommunerne i Region Nordjylland har ulige vilkår og forskellige kompetencer. Der er en stor risiko for tab af specialviden, hvis kommunerne lukker sig for meget om sig selv – således som det umiddelbart så ud i forlængelse af kommunesammenlægningen og kommunernes trængte økonomi. Et tværkommunalt samarbejde i forhold til tilsyn, uddannelse og supervision vurderes derfor at kunne være givtigt og gavnligt.

Samarbejdet skal både være på regionalt plan – men også på det nære plan mellem nabokommuner.

Forslag til yderligere tiltag til tværkommunal opgaveløsning:

- Oprettelse af et fælles IT – forum til:
 - o Opslag af arrangementer, kurser og uddannelses tiltag til alle kommuner i Nordjylland.
 - o Opsamling fra kurser og foredrag.
 - o Inspirations- og dialogmulighed – spørgsmål og diskussioner.
 - o Et overblik over, hvilke indsatser, der findes i Nordjylland.
 - o System til kursustilmelding.
 - o Søgefunktion.

7. Ledelsesmæssigt fokus på familieplejeanbringelser

Familieplejeområdet skal gives ledelsesmæssig prioritet, og der skal ledelsesmæssigt fokuseres på:

- Der skal være tilstrækkelige ressourcer til at løfte den opgave, der ligger hos familieplejekonsulenterne.

- Det skal drøftes, hvor mange familier en konsulent kan tage vare på. Den stigning der er sket i antal anbringelser i familiepleje, bør afspejle sig i normeringen på familieplejeområdet.
- Hvorvidt DUT kompensationen i forlængelse af Barnets Reform i alle kommuner er ført ud til de områder, som de var tiltænkt.
- At synliggøre at familieplejeområdet er et særligt fagområde.
- Arbejdet med at sikre ordentlige løn- og ansættelsesforhold og gennemsigtige, centralt fastsatte sammenlignelige aflønningsmodeller. Forudsigelighed i ansættelsen
- Opfølgning på området er vigtigt.

Forslag til yderligere ledelsesmæssige tiltag:

- Løn- og ansættelsesvilkår for forskellige plejefamilytyper skal sættes yderligere på dagsordenen.
- Udvikling af kvalitative modeller for effektmåling på familieplejeområdet. Hvem profiterer af hvilke typer af familier, undersøgelse af sammenbrud osv. Målingerne skal foretages med henblik på målrettet uddannelse og efteruddannelse på området.

8. Afrunding

I løbet af den periode hvor arbejdsgruppen har arbejdet med Ministerens særlige tema, indledtes et lovændringsarbejde i forhold til en ny Tilsynsreform for det sociale område.

I den forbindelse har arbejdsgruppen besluttet at fremkomme med bemærkninger til den kommende reform.

Arbejdsgruppen fremsendte den 8/11 2012 bemærkninger til det strukturelle i reformen (opgaveplaceringen).

De strukturelle bemærkninger vedrører:

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at arbejdet med at rekruttere netop de plejefamilier en kommune har behov for i forhold til opgaverne - at sikre disse familiers uddannelse, godkendelse og supervision og faglig vejledning - er en sammenhængende opgave, som ikke bør placeres i forskellige enheder. Såfremt reformen vedtages som fremlagt, vil der fortsat være mulighed for at kommunerne kan godkende netværksplejefamilier og plejefamilier som konkret godkendte. Kommunerne vil således også fremadrettet skulle oppebære en kompetence til dette godkendelsesarbejde og en kapacitet til at sikre disse plejefamiliers grunduddannelse. Den enkelte kommunes behov for faglig kapacitet indenfor opgaver med godkendelse af plejefamilier vil således fortsat bestå, men i forhold til en betydeligt mindre volumen af opgaver.

En isolering af godkendelses- og tilsynsopgaven med generelt godkendte plejefamilier i 5 tilsynsenheder, og med resten af opgaverne på området – rekruttering, matchning, uddannelse, supervision og vejledning - hos de anbringende kommuner vil ikke bidrage til et kvalitetsløft af familieplejeområdet, men til at kommuner og tilsynsenheder må opbygge parallelle systemer og

kompetencer, og at der samlet set også vil kunne blive et dobbelt ressourceforbrug, som ikke kommer de anbragte børn og unge til gode.

Det er gruppens opfattelse, at opgaven i forhold til familieplejeområdet har en sådan volumen, at det er muligt for den enkelte kommune at have en faglig ressource og kapacitet på området. For de mindste kommuners vedkommende vil en fjernelse af visse dele af opgaven formentligt indebære at muligheden for at oppebære en stærk faglighed og ekspertise på familieplejeområdet svækkes væsentligt.

Det er arbejdsgruppens opfattelse at reformens forslag om efteruddannelse på området og udvikling af mere præcise centrale krav til godkendelsen baseret på eksisterende forskning og viden, vil være væsentlige bidrag til et kvalitetsløft af familieplejeområdet. De nordjyske kommuner har en lang tradition for anbringelse i familiepleje, også i meget differentierede og vanskelige anbringelsesopgaver, og vi stiller os gerne til rådighed for drøftelser af en fortsat kvalitetsudvikling af familieplejeområdet.

Efterfølgende er der fra arbejdsgruppens side endvidere fremsendt bemærkninger vedrørende det indholdsmæssige.

De indholdsmæssige bemærkninger vedrører nedenstående forhold:

- Anbefaling i forhold til at godkendelse som plejefamilie, når der er tale om samlevende par, omfatter begge parter uanset samlivets juridiske status.
- Anbefaling i forhold til at fastsætte regler om håndhævelse af plejefamiliers pligt til at deltage i efteruddannelse.
- Anbefaling om at kommende regler vedr. tilsynsbesøg indeholder krav om et vist antal uanmeldte besøg i plejefamilier.
- At ordet supervision i § 142, stk. 4 erstattes med ”faglig vejledning”, idet dette ord er mere retvisende for det faktiske indhold og ikke forlener til den misforståelse, at vejledningen foregår i et fortroligt rum.